Strażak Śląski

ORGAN ZWIĄZKU STRAŻY POŻARNYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

WYCHODZI 1-GO i 15-GO KAŻDEGO MIESIĄCA.

JEDEN ZA WSZYSTKICH - WSZYSCY ZA JEDNEGO!

Rok III | Katwice, dnia 15 kwietnia 1929 r. | Nr. 8

Adres Redakcji i Administracji **Katowice, ul. Szopena 16/I.** | Telefon 9-47 P. K. O. konto nr. 303.408, | **Prenumerata:** rocznie zł. 7.50, kwartalnie zł. 2.00.

Przed zawodami.

Coroczne rozgrywki o „mistrzostwo śląska“ między poszczególnemi drużynami strażackiemi na naszym terenie, dają w rezultacie nietylko przegląd sprawności ćwiczebnej, nietylko zapoznanie szerokich sfer społeczeństwa z pracą przygotowawczą straży pożarnych do akcji ratunkowej na wypadek katastrofy pożaru, lecz przedewszystkiem są sprawdzianem metod wyszkolenia i systematyczności wewnętrznej pracy nad fachowem wyszkoleniem danej straży.

Więc też dzisiaj, stając u progu rozpoczynającego się sezonu ćwiczebnego, którego niejako koroną mają być zawody o palmę pierszeństwa w poszczególnych powiatach i „mistrzostwo śląska“, musimy sobie wszyscy uprzytomnić jaknajdokładniej, jakie były braki w roku ubiegłym i jak braki te usunąć w czasie dzielącym nas od daty publicznych zawodów strażackich.

Doświadczenie lat ubiegłych wskazuje nam ponad wszelką wątpliwość, iż utrzymanie się z roku na rok na pierwszem miejscu, w gronie stających do zawodów straży pożarnych, nie jest rzeczą łatwą, gdyż właśnie corocznie poziom wyczynów ćwiczebnych, aczkolwiek prawie nieznacznie, lecz stale sie podnosi, wymagając od drużyn zjawiających się na boisku ćwiczebnem, wyższej sprawności.

Wyznaczając w planie działalności na rok bieżący zawody strażackie dla każdego powiatu i ogólne-wojewódzkie, Zarząd Związku Str. Pożarnych Województwa Śląskiego zdawał sobie najdokładniej sprawę, że również i w roku bieżącym nie wszystkie straże pożarne istniejące na terenie, staną do zawodów aby ubiegać się o „mistrzostwo śląska“ i widomą tego tytułu oznakę, nagrodę przechodnią. Wśród straży naszych bowiem wiele placówek jeszcze tkwi w atmosferze pierwotnych pojęć o istocie wyszkolenia i wymaganiach życia stawianych sprawności fachowej. Wiele straży pożarnych zdaje sobie dokładnie sprawę, iż zdobycie przez nie palmy pierszeństwa jest narazie nie osiągalne, więc wstyd fałszywy uniemożliwia im publiczne zademonstrowanie swych braków, łudząc się, iż do przyszłego roku zaniedbania w wyszkoleniu odrobią, a wtedy z całą pewnością pierszeństwo będzie ich udziałem. Mogę ich z całą stanowczością zapewnić, iż nie tędy wiedzie droga do doskonałości. Wycofywanie się z oficjalnej, publicznej rozgrywki na zawodach strażackich, zasłanianie się często małoznaczącemi przeszkodami, dyskredytuje te straże i powszechna opinja strażactwa o fachowej sprawności tych drużyn, jest bezwzględnie ujemną. Boć przecie lepiej stanąć odważnie, po strażacku do zawodów tegorocznych, stwierdzić jakie wyszkolenie drużyny posiada braki, a będą dopiero wtedy ujawnione niedomagania i będzie czas, tudzież podstawy, do poprawienia stopnia sprawności ćwiczebnej.

Nie należy również zapominać ani lekceważyć dodatniego dla pracy wogóle zjawiska, jakim jest pobudzenie energji i zapału drużyny strażackiej wiadomością o postanowieniu kierownictwa straży wzięcia udziału w zawodach. Całą działalność straży przed zawodami, a nawet i po nich, cechuje entuzjazm, punktualność przybywania na ćwiczenia, budzi się szlachetna ambicja rywalizacyjna, co wszystko wszakże znakomicie wpływa na usprawnienie pracy w straży pożarnej.

Dlatego więc nie należy lekceważyć Zawodow Strażackich, jakie oczekują nas w bieżącym roku.

R.

Chemiczne środki gaśnicze.

Wielokrotnie już na łamach naszego „Strażaka Sląskiego“ poruszano i stwierdzano konieczność pogłębiania w sferach strażackich świadomości o potrzebie naukowego traktowania zagadnień obrony przeciwpożarowej.

Boć przecie każdemu niemal strażakowi jest wiadomem, iż nie wszystko wodą gasić można, oraz, że woda jest również szkodliwą dla budowli i ich urządzenia, zwłaszcza jeśli użyto jej nadmiernie.

A przecież zadaniem nas wszyskich, pracujących na niwie pożarniczej, jest udoskonalanie sposobu jaknajskuteczniejszego gaszenia, przez stosowanie odpowiednich środków gaśniczych.

Niezależnie od dążności w kierunku usprawnienia systemu alarmowego i przybycia na miejsce wypadku załogi ratunkowej — drużyny strażackiej, równolegle z troskliwemi zabiegami około ulepszenia narzędzi przeznaczonych do akcji ratunkowej na wypadek pożaru — narzędzi przeciwpożarowych, jesteśmy obowiązani śledzić pilnie wyniki badań naukowych i osiągniętych rezultatów w zakresie czynionych prób, w kierunku ustalenia środków gaśniczych, sprawniejszych w swych zdolnościach gaszenia pożarów od starego sprzymierzeńca straży pożarnych — wody.

Nie dlatego piszemy o tem aby zupełnie wyrzec się tego, najpopularniejszego i najprzystępniejszego środka walki z klęską pożarów, bowiem bardzo długo jeszcze — nawet przy pomyślnych wynikach prac naukowych w tym zakresie — woda będzie stanowić główny środek gaśniczy, lecz aby zmobilizować uwagę i wzmóc zabiegi około gruntownego zapoznania sfer strażackich z wynikami prac naukowych.

I aczkolwiek temat ten odsłania realną rzeczywistość słabego naogół zainteresowania się strażactwa naszego naukowemi podstawami zjawisk z któremi występujemy do bezwzględnej walki, to jednak nie należy wylewać łez, popadać w zniechęcenie, opuszczać rąk i biadać nad wspomnianym stanem rzeczy, lecz energicznie podjąć pracą uświadamiającą, kształcącą nie tylko i wyłącznie pod względem fizycznej sprawności drużyn strażackich, a więcej nad pogłębianiem wiadomości teoretycznych. Pod tym względem ogromnie dużo jest jeszcze do zrobienia i czem dłużej będziemy zwlekać z rozwiązaniem problemu metody tego kształcenia, tem trudniejszem staje się ono z dniem każdym.

W świadomości współczesnego strażactwa, powszechnie ugruntowane jest doświadczenie, iż zarówno w pierwszym momencie powstania pożarów, jak niemniej w wypadkach większych pożarów płynów łatwopalnych lub związków chemicznych, stosowanie wody jako środka gaśniczego jest bądź szkodliwe, bezskuteczne, lub conajmniej niedostateczne. Że w wypadkach wymienionych, jest idealnym środkiem gaśnica chemiczna: ręczna, przewoźna, czy wreszcie generator pianowy Stwierdzenie to upowszechniło się w sferach strażackich po wielu atach niedowierzania i zwalczania.

Prawda, że w powodzi najrozmaitszych rodzajów i patentów gaśnic chemicznych kryje się cała masa poronionych pomysłów lub tandetnie wykonanych aparatów, że trudno się zorjentować w istotnej wartości poszczególnych produktów, że wreszcie nabyty aparat, jeden z poronionych pomysłów czy nieudatnej konstrukcji, zdolny jest zatruć życie i obrzydzić na zawsze wszystkie gaśnice chemiczne lecz to właśnie potwierdza naszą tezę, iż strażactwo musi interesować się głębiej sprawą chemicznych środków gaśniczych, a nie polegać na reklamie lub efekciarskich pokazach.

Nie należy więc nigdy zaniedbywać okazji do gruntownego zapoznania się z najnowszemi zdobyczami naukowemi w dziedzinie środków gaśniczych, korzystając skwapliwie z możności bezpośredniego przestudjowania wynalazku.

Wspomiałem powyżej, iż chemiczne środki gaśnicze zdobyły sobie powszechne uznanie wśród sfer strażackich, jeśli chodzi o stosowanie ich w wypadkach pożaru płynów łatwopalnych. Lecz istnieje jeszcze inne niebezpieczeństwo powodowania większych pożarów, mianowicie t. zw. „krótkie spięcie“, czyli zwarcie prądu elektrycznego na przewodach, gdzie woda i jej podobne środki zastosowane do gaszenia, wywołać mogą groźne następstwa, pod postacią porażenia prądem elektrycznym osobnika gaszącego.

Ponieważ wypadki „krótkiego spięcia“ powstają przeważnie w miejscach trudno-dostępnych, przeto aparaty przeznaczone do gaszenia tego rodzaju pożarów posiadać muszą zdolność dalekonośności środka gaszącego i sprawności działania wogóle. Z pośród będących obecnie na rynku handlowym ręcznych gaśnic chemicznych, teoretycznie zdolnych do gaszenia pożarów powstałych z „krótkiego spięcia“, a więc w obecności obnażonych przewodników elektrycznych, najwięcej pewną okazuje się w praktyce gaśnica „Tetra“, zawierająca płyn zwany „tetrachlorometanem“. Płyn ten na linji swego wytrysku nie przewodzi prądu elektrycznego, a wydzielając gazy w obecności których nie może się odbywać proces spalania, działa na ogień powójnie, to znaczy, gasi go i tłumi. Najważniejszym jednak plusem opisywanego chemicznego środka gaśniczego, jest jego złe przewodnictwo prądu elektrycznego, co stanowi zupełne bezpieczeństwo i wyklucza porażenie tych, którzy prowadzą akcję gaszenia.

Jeszcze w ciągu bieżącego miesiąca (kwietnia), odbędą się na terenie Górnego Śląska doświadczenia laboratoryjne z gaśnicami „Tetra“, aby skonstatować nieomylnie wszelkie ujemne i dodatnie cechy tych gaśnic. Będziemy się więc usilnie starać, aby Szanownych naszych Czytelników możliwie jaknajspieszniej i jaknajszczegółowiej zapoznać z wynikami zamierzonych ekspertyz.

Tą drogą będziemy zabiegać o danie naszemu strażactwu możliwości gruntownego zapoznawania się z istotą poszczególnych środków gaśniczych, ich wartością, sposobem użycia, konserwacji i sprawności gaśniczej.

Lecz jednocześnie prosimy o skrzętne zbieranie wszelkich spostrzeżeń w tej dziedzinie i komunikowanie ich Redakcji, abyśmy mogli gromadzić materjał opinji strażackiej, która pozwoli nam na wyprowadzenie konkretnych wniosków odnośnie wartości opisywanych chemicznych środków gaśniczych.

Praca w tej dziedzinie musi być gruntowną i wszechstronną, a w szczególności praktycznie stosowaną. Bowiem tylko ten wynalazek, który wytrzymał próbę praktycznego zastosowania, powinien uzyskiwać prawo obywatelstwa i rozpowszechniania.

Strażak.

Dział oficjalny Związku

Regulamin wewnętrzny Ochotniczej Straży Pożarnej.

A. URZĘDOWE STANOWISKO OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ.

1) Ochotnicza Straż Pożarna na wskutek zatwierdzenia jej statutu i uznania jej charakteru, staje się organem bezpieczeństwa publicznego w gminie i jest w czasie pełnienia służby ratowniczej, wykonawczym organem miejscowej władzy policyjnej.

Naczelnicy Ochotniczych Straży pożarnych, zatwierdzani przez miejscową Władzę Policyjną, wchodzą w czasie wykonywania swej służby ratowniczej w prawa pomocniczych urzędników policyjnych.

Ochotnicza Straż Pożarna posiada zupełną swobodę w urządzeniu swej wewnętrznej organizacji, jednak w zakresie wykonywania swej publicznej służby bezpieczeństwa, przechodzi pod ogólny nadzór miejscowego zarządcy policji z tem, że techniczne kierownictwo akcji ratunkowej i rozkazodawstwo nad strażą pozostaje w rękach naczelnika straży lub jego zastępcy.

Ochotnicza Straż Pożarna ma w czasie wykonywania swej służby ratowniczej znaczenie organu bezpieczeństwa publicznego po myśli art. 113 Kodeksu Karnego.

UWAGA:

Kto członkom straży pożarnej w czasie wykonywania przez nią służby ratowniczej stawia opór lub w gwałtowny sposób utrudnia lub przeszkadza w akcji ratowniczej, podlega karze więzienia od dni 14-tu do 2 lat.

2) Ochotnicza Straż Pożarna podlega lustracji miejscowemu naczelnikowi Urzędu Okręgowego, Ogniomistrzowi Powiatowemu, Wojewódzkiemu Inspektorowi Pożarnictwa i wszelkim wyższym Władzom Administracyjnym.

3) Ochotnicza Straż Pożarna obowiązana jest do akcji gaszenia pożarów i wszelkich czynności ratowniczych, w myśl istniejących ogólnych przepisów policyjnych. W szczególności, obowiązkiem jej jest na wypadek pożaru we własnej miejscowości, zająć się natychmiast ratunkiem ludzi i zwierząt, wszelkich zagrożonych przedmiotów i budynków, bez specjalnych rozporządzeń, — starać się wszelkiemi rozporządzalnemi środkami powstały pożar umiejscowić, usunąć zagrażające niebezpieczeństwo oraz w należyty sposób zabezpieczyć pogorzelisko.

Ochotnicza Straż Pożarna ma również obowiązek na wezwanie władzy gminnej lub Naczelnika Urzędu Okręgowego, zająć się ratunkiem w wypadkach powodzi, zawalenia się domu, lub temu podobnych katastrof, gdzie życie ludzkie lub mienie jest zagrożone i wymaga pomocy i ratunku.

Ochotnicza Straż Pożarna obowiązana jest do niesienia pamocy w razie pożarów w okolicy w promieniu 7 i pół kilometra od miejsca siedziby danej straży.

UWAGA:

Na żądanie lub za zezwoleniem miejscowej władzy policyjnej, straż pożarna może się udać do pożaru dalszych miejscowości na koszt wzywającej gminy.

B. ORGANIZACJA OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ.

4) Korpus czynnych członków Ochotniczej Straży Pożarnej dzieli się na dwa plutony stanowiące pełną obsługę poszczególnych zaprzęgów. Jeżeli ilość czynnych członków straży pożarnej stanowi więcej niż wymaga tego obsada posiadanych zaprzęgów, formuje się plutony rezerwowe.

Zaprzęg stanowi komplet narzędzi i przyrządów ratunkowych, który wraz z pełną obsadą ludzi, stanowić może samodzielną jednostkę bojową. Poszczególne plutony straży pożarnej dzieli się na sekcje, czyli obsadę pojedyńczego narzędzia.

Każdy członek ochotniczej straży pożarnej winien być wyszkolonym w obsłudze wszystkich narzędzi, aby w razie potrzeby był zdolnym wykonać czynności zastępcze.

Do sekcji sikawkowych przydziela się w charakterze dowódców sekcji, doświadczeńszych, bądź wykwalifikowanych strażaków, jako prądowników.

5) Techniczne kierownictwo Ochotniczej Straży Pożarnej spoczywa w ręku naczelnika ewentualnie jego zastępcy. Na dowódców poszczególnych plutonów mianuje się dowódców oddziałowych. Na czele każdej sekcji ustanawia się sekcyjnego, bądź starszego strażaka.

6) Naczelnik Ochotniczej Straży Pożarnej winien starać się aby wszyscy czynni członkowie straży do służby przydzieleni byli, aby przyrządy i przybory strażackie stale w należytym stanie i we właściwym miejscu się znajdowały, by urządzenia alarmowe sprawnie i pewnie funkcjonowały, by cały korpus straży był należycie praktycznie i teoretycznie wyszkolony a przeto w każdej chwili do akcji ratunkowej sposobny.

Wszelkie dostrzeżone braki i niedomagania, które we własnym zakresie nie jest w możności usunąć i uzupełnić, winien natychmiast donieść właściwej władzy z wnioskiem natychmiastowego uskutecznienia potrzebnych zarządzeń. Do obowiązków Naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej należy również sporządzenie planów działalności a w szczególności planu ćwiczeń na cały rok, uzyskując zatwierdzenie tegoż przez właściwe Władze.

Obowiązany jest również zarządzać nadzwyczajne alarmy i ćwiczenia straży, starać się o dokładne prowadzenie listy członków, inwentarza straży, utrzymanie tegoż i konserwację, jak również utrzymanie budynków straży w należytym porządku.

Na wypadek wyjazdu z miejsca zamieszkania na dłużej jak 24 godziny, ma o tem zawiadomić Zarząd Straży, swego zastępcę i miejscową władzę policyjną.

Zastępca Naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej jest jego zastępcą urzędowym i pomocnikiem a wszystkie wyżej przytoczone postanowienia są dla niego obowiązujące.

7) Naczelnikowi Ochotniczej Straży Pożarnej względnie jego zastępcy, podlegli są i winni być posłuszni bezwarunkowo w zakresie ćwiczeń, akcji ratunkowej i wogóle czynności służbowych, wszyscy członkowie czynni korpusu straży. Rozkazodawstwo w czasie ćwiczeń, akcji ratunkowej i wszystkich występów służbowych, należy do naczelnika straży, względnie przez niego upełnomocnionych.

Członek straży pożarnej, który rozkazów swych zwierzchników służbowych nie słucha, lub który ociąga się z ich wykonaniem, podlega ukaraniu w/g decyzji Naczelnika Straży.

Naczelnik Straży ma prawo:

a) udzielić podkomendnemu nagany osobistej;
b) dać publiczną naganę przed frontem str.;
c) zawiesić w czynnościach;
d) podać miejscowej władzy policyjnej do ukarania.

8) Gospodarz straży, jako drugi drugi pomocnik Naczelnika Ochotniczej Straży Pożarnej, sprawuje nadzór nad wszystkiemi ruchomościami i nieru-

chomościami straży. Do szczególnych obowiązków Gospodarza Straży należy:

a) przeprowadzanie dokładnej kontroli narzędzi i ich stanu;
b) informowanie Naczelnika o wszelkich uszkodzeniach w taborze i koniecznych naprawach lub uzupełnieniach;
c) zarządzanie, w porozumieniu z Naczelnikiem, wszelkich napraw w granicach sum przewidzianych budżetem straży;
d) w czasie ćwiczeń i pożarów, notowanie na miejscu wszelkich zauważonych braków i uszkodzeń.

W czasie nieobecności Naczelnika Straży i jego Zastępcy, Gospodarz Straży pełni obowiązki przewidziane artykułem 6-ym niniejszego regulaminu.

9) Dowódców plutonów mianuje Zarząd Straży na wniosek Naczelnika. Obowiązkiem dowódców plutonów jest dokładne prowadzenie listy członków swego plutonu i wogóle nadzór i kierownictwo w zakresie poruczonych zadań. Do szczególnych obowiązków Dowódców plutonów Ochotniczej Straży Pożarnej należy:

a) szkolenie podległych sobie oddziałów ściśle według planu ćwiczebnego i wskazówek Naczelnika Straży;
b) kierowanie swemi oddziałami w czasie akcji ratunkowej i ćwiczeń ogólnych, według wskazań Naczelnika;
c) piecza nad osobistem uzbrojeniem i umundurowaniem podkomendnych a w razie zauważonych braków, meldowanie o tem Naczelnikowi;
d) kontrola stanu narzędzi przydzielonych plutonowi do obsługi.

Dowódcy plutonów, w razie oddalenia się z miejsca zamieszkania dłużej jak na 24 godziny, winni są o tem zawiadomić Naczelnika.

10) Zastępcami dowódców plutonów są Plutonowi. Obowiązkiem ich jest zastępstwo i pomoc Dowódcom we wszelkich czynnościach dowodzenia i kontroli. Plutonowi są mianowani przez Zarząd Straży na wniosek naczelnika. Winni oni posiadać kompletne wyszkolenie zarówno teoretyczne jak i praktyczne, oraz znać dokładnie obsługę wszelkich narzędzi i przyrządów pożarniczych Zastępcami Dowódców plutonów mogą być mianowani również i sekcyjni.

11. Strażacy, obowiązani są w czasie ćwiczeń, akcji ratunkowej lub innych czynności służbowych, do ścisłego wykonywania przydzielonych im czynności i bezwzględnego stosowania się do rozkazów swoich komendantów. Mundury, osobiste uzbrojenie, jak również powierzone ich pieczy przybory i narzędzia pożarnicze, obowiązani są utrzymać w czystości i pogotowiu.

Czynny członek Ochotniczej Straży Pożarnej obowiązany jest do stawienia się do służby na każde wezwanie przełożonej swojej władzy a z tego powodu winnien o każdem wydaleniu się swem z miejscowości na dłużej niż 24 godziny, powiadomić o tem swego dowódcę plutonu lub jego zastępcę.

C. UMUNDUROWANIE I UZBROJENIE.

12) Umundurowanie, odznaki starszeństwa (dystynkcje) i uzbrojenie osobiste, stosować się muszą bezwzględnie do regulaminu wydanego przez Główny Zw. Straży Pożarnych R. P. i zatwierdzonego przez Władze Państwowe.

Noszenie nieprzepisowego umundurowania i odznak starszeństwa, jest bezwarunkowo wzbronione.

Członkowie nieumundurowani noszą przepisaną opaskę, w czasie pełnienia swoich służbowych obowiązków, na lewem ramieniu.

13) Mundury i uzbrojenie osobiste, wydane Ochotniczej Straży Pożarnej przez gminę, pozostają własnością gminy, wszelkie zaś inne części umundurowania, o ile strażak własnym kosztem sobie sprawił, tudzież wszelkie odznaczenia wręczone mu za zasługi na polu pożarnictwa, pozostają jego osobistą własnością.

Strażacy obowiązani są utrzymywać przydzielone sobie mundury i części uzbrojenia w należytym porządku i czystości w pogotowiu.

Strażak występujący ze straży pożarnej na własne życzenie, bądź też usunięty ze straży za przekroczenia regulaminowe, winien przydzielone sobie umundurowanie i uzbrojenie osobiste zwrócić w zupełnym porządku swej władzy przełożonej do 7-miu dni po dacie definitywnego ustąpienia. W razie niewypełnienia tego warunku, Zarząd Straży Pożarnej winien odebrać powyższe części ekwipunku przez policję z jednoczesnym wnioskiem o ukaranie opornego przez właściwe władze policyjne. Strażak występujący ze służby odpowiada za wszelkie uszkodzenia umundurowania i uzbrojenia spowodowane niewłaściwem obchodzeniem się, przez niedbalstwo lub złośliwość.

14) Używanie munduru i uzbrojenia obowiązuje wszystkich członków czynnych straży pożarnej od Naczelnika poczynając, przy wszystkich ćwiczeniach, oraz wstąpieniach służbowych. Używanie munduru poza służbą bez wiedzy Naczelnika Straży, jest bezwzględnie zabronione.

D. SŁUŻBA STRAŻACKA.

15) Służba czynnych członków Ochotniczej Straży Pożarnej jest honorową a tem samem bezpłatną. Domagania się przeto od osób zainteresowanych pożarem wynagrodzenia pod jakimkolwiek bądź pozorem i jakiejkolwiek bądź formie, zabrania się najsurowiej. Członek czynny straży pożarnej, któryby pozwoliłby sobie na powyższe przekroczenie, winien być surowo ukarany.

Wszyscy członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej za odznaczenia na służbie mogą otrzymywać od swej władzy przełożonej nagrody i odznaczenia, domagać się jednak niemają prawa.

W stosunkach z publicznością, wojskiem, policją, oraz między sobą, członkowie czynni w służbie winni zachować obejście jaknajdelikatniejsze i unikać wszelkiego rodzaju zajść.

16) Służba strążacka stosuje się do akcji ratunkowej tak długo, dopóki zagrażające niebezpieczeństwo w zupełności usunięte nie zostało, o czem rozstrzyga Naczelnik Straży, ewentualnie jego zastępca lub kierownik akcji. Uprzątywanie pogorzeliska, służba dyżurowa w teatrach i lokalach widowiskowych oraz na pogotowiach, może i powinna być wynagrodzoną, a wysokość wynagrodzenia ustanawia Zarząd Straży, względnie Zarząd Gminy.

Od obowiązku zjawiania się przy ćwiczeniach, pożarach i urządzanych alarmach, zwalnia tylko choroba lub rzeczywiście usprawiedliwiona nieobecność w miejscu zamieszkania. Od ćwiczeń zapowiedzianych zgóry i wykładów teoretycznych, uwolnić może dla ważnych powodów tylko Naczelnik Straży lub jego zastępca.

17) Regularne ćwiczenia praktyczne i wykłady z zakresu teoretycznego wykształcenia, odbywają się wedle planu ułożonego przez Naczelnika Straży. Oprócz tego upoważniony jest Naczelnik zarządzać nadzwyczajne alarmy i ćwiczenia.

Cwiczenia praktyczne członków czynnych straży pożarnej, powinny odbywać się w miesiącach letnich przynajmniej raz na tydzień, z tem wyliczeniem aby ich odbyć w ciągu sezonu ćwiczebnego przynajmniej 20-cia. Do liczby wskazanej ćwiczeń

w ciągu roku, nie zalicza się alarmów ćwiczebnych i lustracyjnych. Wykłady teoretyczne i pogadanki fachowe winny się odbywać w porze zimowej przynajmniej raz na miesiąc, przyczem liczba tych wykładów nie może być mniejszą od 10 rocznie.

Cwiczenia szkolne, musztra, sygnalizacja i program wykładów, prowadzone być muszą według regulaminow i instrukcji Związku Straży Pożarnych Województwa Sląskiego i nie wolno ich samowolnie zmieniać.

E. SŁUŻBA POŻARNICZA.

18) Alarmowanie straży pożarnej na wypadek pożaru, lub innej katastrofy wymagającej pomocy straży pożarnej, odbywa się wedle ustanowionych dla danej miejscowości sygnałów zapomocą trąb, syren, dzwonów, dzwonków lub automatów alarmowych. Z sygnałami muszą być wszyscy strażacy i właściciele koni dokładnie zaznajomieni.

Na sygnał alarmowy śpieszą bezwarunkowo wszyscy strażacy w mundurach i pełnem uzbrojeniu na strażnicę. Obowiązkiem strażaków którzy przybyli pierwsi, jest: pootwierać wrota remizy, powytaczać i przygotować sikawki, oraz wszelkie wozy strażackie, w porze nocnej oświetlić remizę i pozapalać latarnie lub pochodnie przy wozach; a po nadejściu koni, w razie nieobecności naczelnika, to pod komendą dowódcy plutonu lub najstarszego stopniem strażaka, wyjechać bezzwłocznie w ustanowionym porządku do miejsca zagrożonego. W razie stłumienia pożaru przed przybyciem straży pożarnej, obowiązkiem pogotowia jest zbadać na miejscu przyczynę i czy nie grozi jeszcze jakie niebezpieczeństwo. Wprost do pożaru mogą pośpieszyć tylko ci strażacy, którzy mieszkają w stronie miejscowości znajdującej się za miejscem pożaru, licząc od strażnicy.

Strażacy przydzieleni na początku akcji ratunkowej do pewnych czynności, muszą bezwarunkowo przez cały czas trwania akcji, ewentualnie do chwili odwołania ich przez Naczelnika, wytrwać na wyznaczonych im stanowiskach, których samowolnie zmieniać ani opuszczać im nie wolno, a jeżeli w razie nagłej potrzeby lub niebezpieczeństwa zmuszeni są wyznaczone stanowiska opuścić, muszą natychmiast zawiadomić o tem kierownika akcji ratunkowej z podaniem powodu lub ewentualnych następstw.

Jeżeli naczelnik Straży lub jego Zastępcą przybędzie po rozpoczęciu akcji ratunkowej, to kierujący dotychczas akcją zdaje mu całe dowództwo, objaśniając go o całkowitej sytuacji i wydanych zarządzeń.

19) Ukończenie akcji ratunkowej zależne jest od uznania Naczelnika Straży lub kierownika akcji, którzy postanawiają również ewentualne pozostawie-pogotowia lub dyżuru na miejscu pogorzeli aż do zupełnego wygaśnięcia niebezpieczeństwa wznowienia pożaru.

Na rozkaz naczelnika lub kierownika akcji ratunkowej do odjazdu, zbierają strażacy przyrządy pożarnicze, zwracając baczną uwagę aby nic nie pozostało lub nie zapomniano. Po przybyciu do strażnicy, obowiązkiem dowódców plutonów które były czynne, przekonać się czy w czasie akcji nie zaszły jakie uszkodzenia w taborze, czy czego nie zgubiono, następnie dokonać należy przeglądu swego plutonu, stanu umundurowania, uzbrojenia i o tem zdać Naczelnikowi szczegółowe sprawozdanie.

Przyrządy i narzędzia pożarnicze muszą być natychmiast bezwzględnie oczyszczone, niedomagania usunięte. węże, które były w użyciu dokładnie wymyte i rozwieszone do wysuszenia, sikawki zaopatrzone w odpowiednią ilość węży suchych, tak by w razie ponownego alarmu do pożaru, tabor straży natychmiast był w pogotowiu i do działania zdolny całkowicie.

20) Na wypadek pożaru poza obrębem własnej miejscowości, alarmuje się straż sposobem ustalonym dla oznajmienia o wypadku zamiejscowym. Na dany sygnał oznajmiający pożar poza obrębem gminy, śpieszą strażacy do remizy, przygotowują przeznaczone do służby na zewnątrz narzędzia i przyrządy, pod komendą wyznaczonego dowódcy wyjeżdżają do pożaru.

Pomoc udzielona na zewnątrz, powinna składać się z narzędzi stanowiących kompletny zaprzęg, jednak Naczelnik Straży winien zadbać aby własnej miejscowości nie pozbawiać przyrządów pożarniczych i odpowiedniej obsady na wypadek pożaru.

Po powrocie wysłanego oddziału do pożaru za miejscowego, dowódca delegowany winien jest, najpóźniej na drugi dzień, złożyć Naczelnikowi Straży szczegółowe sprawozdanie o przebiegu akcji i udziału w niej plutonu delegowanego.

F. POSTANOWIENIA OGÓLNE.

21) Każdy czynny członek Ochotniczej Straży Pożarnej obowiązany jest w razie zmiany mieszkania, lub wyprowadzenia się z danej miejscowości, zgłosić o tem Naczelnikowi Straży do 5 dni.

Nieznajomością przepisów niniejszego reglaminu i statutu straży pożarnej, żaden czynny członek straży nie może się tłumaczyć; przeto w jego obowiązku spoczywa zapoznanie się z nim najdokładniejsze.

Za wszelkie wykroczenia przeciwko powyższemu regulaminowi i dodatkowym przepisom, będą stosowane kary przewidziane statutem i niniejszem regulaminem, o ile nie podlegają ukaraniu władz policyjnych lub sądowych, wedle istniejących przepisów karnych.

Do wykonania powyższego regulaminu służbowego, może naczelnik dodać jeszcze osobne postanowienia, winny jednak być zatwierdzone przez Zarząd Straży względnie Zarząd Gminy w sposób odpowiadający miejscowym stosunkom.

GŁ. ZWIĄZEK STR. POŻ. R. P.
Wydział Techniczny
Dział P. W. K.
—o—
L. Dz. 1436

W sprawie szczegółów organizacji wystąpienia Strażactwa Polskiego na P. W. K.

Okólnik Nr. 28

1) IMPREZY ORGANIZOWANE PRZEZ GŁ. ZW. STRAŻY POŻARNYCH na P. W. K.

Komitet Wykonawczy Działu Zjazdów i P.W.K. ostatecznie ustala udział Strażactwa na PWK. przez zorganizowanie:

a) **Zawodów Krajowych** (Okólnik № 5 i 9) zawody te odbędą się **w dniu 15 i 16 czerwca r. b.** na hipodromie poznańskim.

b) **Zawody P. W. i W. F.** (Okólnik № 8 i № 11), które zostaną przeprowadzone **w dniu 14. VI. 1929 r.** na terenie P.W.K.

c) **Pokazów Obrony Przeciwgazowej** (Okólnik № 10 i 13) **w dniu 13 VI. 29 r.** na terenie PWK.

d) **Pokazów Strażacko-Gimnastycznych,** które **odbędą się 13 i 14 czerwca i 16 VI.** na hipodromie.

e) **Kongres Słowiańskich S. P. w dniu 13-16 1929 r.**

f) **Pawilon Pożarnictwa** (Okólnik № 6) w sali gimnastycznej, Miejskiej Szkoły Handlowej w Poznaniu, ul. Sniadeckich, którego otwarcie nastąpi w **dniu 16 maja r. b.**

Dzień 15. VI. do godz. 15 zostaje przeznaczony na Zawody Wielkopolskiego Związku Str. Poż.

Poza wyżej wymienionemi imprezami Związek Główny żadnych zjazdów o charakterze ogólno-organizacyjnym nie urządza.

2. UZUPEŁNIENIA OKÓLNIKÓW.

ad. p. a: Wyjaśnia się, iż na zawodach krajowych będą przeprowadzone tylko ćwiczenia alarmowe. Cwiczenia szkolne bez względu na to, czy były lub nie na zawodach eliminacyjnych wojewódzkich — przeprowadzone nie będą.

Okólnik № 9. p. 76).

Komunikujemy jednocześnie, iż przy określaniu przydziału straży do grupy ćwiczebnej można stosować p. 13 okólnika № 9 do tych drużyn, które w zeszłorocznych zawodach wojewódzkich zdobyły dwa pierwsze miejsca.

ad p. b: Informuje się dodatkowo do okólników № 8 i 11, że jest dozwolone zgłaszanie się do konkurencji PW. i WF. więcej niż jednej drużyny z Województwa.

ad p. d: Wyjaśnia się, że pokazy strażackie odbywać się będą w dniach 13 i 14 czerwca na arenie PWK., oraz na zakończenie zawodów strażackich w dniu 16 czerwca na hipodromie.

Na te ćwiczenia złożą się pokazy o charakterze strażacko-gimnastycznym (masowe), pokazy samarytańskie, tudzież pokazy efektownych ćwiczeń strażackich i ćwiczenia drużyn żeńskich i chłopięcych. W ostatnim dniu, jako zakończenie zostanie zorganizowany „pochód historyczny w kostjumach".

Cwiczenia pokazowe zostaną ustalone z chwilą otrzymania definitywnych zgłoszeń Związków. Termin zgłaszania udziału w pokazach wyznacza się na dzień 15-go kwietnia. Wysyłać należy dokładny program zamierzonych pokazów.

Szczegółowe programy dni poszczególnych zostaną ustalone i podane Związkom do wiadomości z chwilą nadesłania przez te ostatnie konkretnych danych co do udziału w poszczególnych zawodach i pokazach.

3) PRZEJAZDY KOLEJOWE.

Drużyny przybywające na zawody otrzymują zniżkę kolejową do wysokości 50% normalnych opłat w obydwie strony.

Sposób korzystania ze zniżek zostanie podany Związkom do wiadomości po ustaleniu z Ministerstwem Kolei.

4) KWATERY i WYŻYWIENIE.

Poza kwaterami w mieszkaniach prywatnych (okólnik nasz № 21) dla drużyn zbiorowych Miejskie Biuro Kwaterunkowe w Poznaniu przygotowuje kwatery zbiorowe, których cennik podajemy poniżej:

1) I kl.	II kl.	III kl.	IV kl.
5 zł.	4 zł.	3 zł.	2 zł.

2) w razie pobytu lokatora tylko przez jedną dobę, podwyższa się opłatę o 50%

UWAGA:

Kwatery masowe składają się:

I kl. — z żelaznego łóżka białego, materaca tapicerskiego, koca, poduszki z pierzem, bielizny pościelowej, ręcznika, umywalki, krzesła, lustra, wieszaka i t. d.;

II kl. — z łóżka żelaznego, siennika, poduszki z pierzem, ręcznika, prześcieradła, koca, krzesła, umywalki, wieszaka i td.;

III kl. — z siennika, koca, ręcznika, krzesła, wieszaka, wspólnej umywalni;

IV kl.— z siennika, względnie słomy pokrytej materją, wspólnej umywalni;

Związki, które zamawiają kwatery masowe, zechcą podać której mianowicie klasy. Związki, które zgłosiły zapotrzebowania podadzą dodatkowe wyjaśnienia.

Termin zgłaszania zapotrzebowań na kwatery masowe upływa dnia 10. IV 29 r.

O uregulowaniu należności za kwatery powiadomimy oddzielnie.

Sprawa wyżywienia nie jest jeszcze ostatecznie ujęta, bowiem „Komisja do ustanawiania cen artykułów pierwszej potrzeby" przy Magistracie miasta Poznania — jeszcze nie ustaliła cen maksymalnych, jednak dla orjentacji przy sporządzeniu budżetów podajemy ceny obecne w restauracjach drugorzędnych poznańskich, tudzież ceny artykułów spożywczych, a mianowicie:

herbata	zł. — 45 gr.	
herbata z cytryną . .	„ —50 „	
biała kawa . . .	„ —50 „	
bułeczki	„ — 5 „	
obiady z 2-ch dań . .	„ 1.00	„—1.75
obiady z 3-ch dań . .	„ 1.50	„—2.50
wędliny kilogram . .	„ 4.00	„—7.60
szynka	„ 7.00	„—7.50
kiszka podgarlana . .	„ 2.40	
chleb	„ 60	

Nadmieniamy, iż mając na uwadze znaczny koszt wyżywienia drużyn w restauracjach, gotowi byśmy byli zorganizować wyżywienie wspólne z kuchni polowych. Jednakże możliwem by to było, gdyby Związki nie później jak **do dnia 15 maja** wpłaciły całkowitą należność za wyżywienie swych członków.

Biorąc pod uwagę niniejszy projekt zechcą Związki Wojewódzkie do dnia 1 maja udzielić nam swej opinji w sprawie powyższej, podając ilość osób, mających korzystać ze wspólnego wyżywienia przez ile dni i czy sumę należną Związek wpłaci w terminie. Po otrzymaniu wiadomości zdecydujemy sposób wyżywienia drużyn, opracujemy ceny i podamy do wiadomości.

Każdy Związek obowiązany jest przysłać na dwa dni przed przybyciem drużyny do Poznania, adjutanta, komendanta grupy wojewódzkiej z podoficerem łącznikowym, który w porozumieniu z kierownikiem działu Zjazdów i PWK., urzędującym w Pawilonie Pożarnictwa (Poznań, ul. Sniadeckich— Miejs. Szkoła Handlowa), załatwi sprawy wyżywienia, zaznajomi się z miejscem zakwaterowania, oraz przyjmuje swoją grupę na dworcu (okólnik № 5). Oficer łącznikowy winien posiadać ze sobą dokładny wykaz przybywającej drużyny.

5) ORGANIZACJA WYCIECZEK.

Poza drużynami ćwiczebnemi i pokazowemi pożądanem jest by zwiedziły wystawę i zobaczyły zawody jaknajliczniejsze rzesze Strażackie, — Związek Główny chętnie udzieli tym wycieczkom pomocy takiej, jak i drużynom ćwiczebnym, pod warunkiem jednak, że wycieczka będzie stanowiła uszeregowany i zorganizowany oddział z komendantem na czele. Oddział ten będzie podległym Komendantowi Wojewódzkiemu Oddziałów ćwiczebnych.

Wymaganem jest, by członkowie oddziałów wycieczki całkowicie byli umundurowani.

Strażacy, którzy zechcą odwiedzić Poznań i P. W. K. poza okresem zawodów strażackich (13—16 VI.) nie mogą przybywać w mundurach, tylko po cywilnemu. Wyjątek stanowić będą wycieczki organizowane przez Związki, które zostaną zgłoszone w Związku Głównym i otrzymają zezwolenie na korzystanie z munduru.

Związki Wojewódzkie winny ściśle dopilnować tego postanowienia, wydanego celem ewentualnego zapobiegnięcia kompromitowania munduru przez niektóre, nieumiejące zachować się godnie jednostki.

(—) *Sztromajer* (—) *Dr. J. Klarner*
Nacz. Gł. Związku W. Przewodniczący Kom.

Posiedzenie Sląskiej Komisji Technicznej.

W dniu 5-go kwietnia br. odbyło się w godzinach popołudniowych, w gmachu Miejskiej Straży Pożarnej, miesięczne posiedzenie Slązkiej Komisji Technicznej.

Po odczytaniu i zatwierdzeniu protokułu poprzedniego posiedzenia, odbytego w dniu 6 marca br., przystąpiono do omówienia spraw związanych z przeprowadzeniem 8-dniowych Kursów Pożarnictwa, zorganizowanych dla kandydatów z terenu całego Województwa w Katowicach w czasie od 14 do 21-go kwietnia b. r.

Na gospodarza wyznaczono druha Wiedemana Franciszka. Zalokowanie i wyżywienie postanowiono zorganizować w sposób podobny jak w r. 1927.

Otwarcie Kursów ustalono na godziny popołudniowe w dniu 14 kwietnia br., początek egzaminów — na godzinę 9 rano dnia 21 kwietnia.

W dalszym ciągu obrad, opracowano listę grona sędziów na powiatowe zawody straży pożarnych w roku bieżącym, oraz postanowiono zaprosić szereg wybitnych działaczy na polu pożarnictwa, działających poza terenem województwa śląskiego, na sędziów dla wojewódzkich zawodów o „mistrzostwo śląska“ na rok 1930.

Na skutek powstałych trudności w przeprowadzeniu zawodów wojewódzkich w dniu Walnego Zjazdu delegatów Związku Straży Pożarnych Wojew. Slązkiego, zawody rzeczone odbędą się oddzielnie w Królewskiej-Hucie. Termin odbycia Walnego Zjazdu Wojewódzkiego pozostaje niezmieniony, to znaczy, w dniu 18 sierpnia br. łącznie z uroczystością 65-letniego jubileuszu nieprzerwanej działalności Ochotniczej Straży Pożarnej w Mysłowicach.

Załatwieniem szeregu bieżących spraw, wypełniono kilkugodzinne posiedzenie nie wyczerpując porządku obrad, wobec czego, postanowiono jednomyślnie odbyć jeszcze w ciągu miesiąca kwietnia posiedzenie nadzwyczajne, wyznaczając jego termin na dzień 15 kwietnia b. r. w Nikiszowcu.

R Ó Ż N E.

Kalendarz Strażaka.

Nakładem „Przeglądu Pożarniczego“, centralnego organu prasowego strażactwa polskiego, ukazał się kieszonkowy „Kalendarz Strażaka. Estetyczny wygląd zewnętrzny, format i trwała płócienna oprawa, już na pierwszy rzut oka uspasabiają przychylnie do tego wydawnictwa.

Nie mniej wspaniale przedstawia się strona redakcyjna. A 256 stronach zgromadzono w przemyślanym układzie i starannej szacie graficznej, wszystko niemal o czem każdy strażak — obywatel nietylko wiedzieć i pamiętać powinien, ale czem również posługiwać się może w każdym momencie swej pracy strażackiej i społecznej. Szereg tablic ujmujących wyliczenia potrzebne każdemu strażakowi, ustalających rekordy i wyczyny, obrazujących statystyczne wiadomości, krótka encyklopedja strażacka uwzględniająca wszystkie dziedziny naszej działalności strażackiej, oto główna treść omawianego kalendarza, uzupełnionego informacjami i szematami notatnikowemi.

Kalendarz Strażaka jest w sprzedaży nabyć go można w biurze Cz. Miarczyńskiego w Katowicach ul. Marjacka 14/III, po cenach redakcyjnych.

Straż pożarna w społeczeństwie mrówek.

Obserwacji pani M. Combes zawdzięczamy cenne spostrzeżenia z życia mrówek. W danym wypadku, o którym już w tytule mowa, wyłączenie pewnej gromady mrówek, zamieszkujący jedno z trzech mrowisk, położonych w sąsiedztwie pracowni p. M. Combes w Fontainebleau pod Paryżem.

Jaden z asystentów laboratorjum miał zwyczaj rzucania niedopałków papierosa w pół zburzone mrowisko czerwonych mrówek. Zauważył po niejakiem czasie, że papieros rzucony do mrowiska, gaśnie znacznie szybciej, niż rzucony bezpośrdnio na ziemię. Przypatrując się bliżej, spostrzegł, że mrówki gromadzą się koło tlejącego niedopałka, a każda z nich wydziela jakąś kwaśną ciecz; akcja taka trwała aż do zagaszenia ognia.

Zainteresowana tem, p. Combes przez dwa lata probowała różnych doświadczeń, począwszy od hubki, a skończywszy na palącej się świecy wetkniętej w mrowisko. U stóp tej świecy gromadziły się zastępy mrówek, ruszając z narażeniem życia ku płomieniowi i kolejno wydzielając ze siebie ów płyn gaszący. Niektóre z nich spalały się przy tem, inne, poparzone, ratowane były przez towarzyszki.

Przy pierwszych próbach. akcja gaszenia trwała około 3 minut. Z czasem nabrały mrówki jakiej wprawy, że potrafiły każdą świecę zgasić w przeciągu 10 do 30 sekund. Najciekawszem jest, że mrówki w innych, sąsiednich mrowiskach, nie umiały sobie poradzić w podobnem nieszczęściu, traciły głowe, biegały bezradnie, lub probowały usunąć całą świecę.

Komitet Redakcyjny stanowią pp.: Baron R., Mierzejewski L., Koszyk T., insp. Pachelski, Rzeźniczek M., Suchy J., Ślązak L.

Nakładem Związku Straży Pożarnych Województwa Śląskiego. Redaktor odpowiedzialny insp. B. PACHELSKI

Druk: Drukarni i Introligatorni „PRACA“ w Sosnowcu, ulica Kołłątaja Nr. 10, telefon Nr. 60.